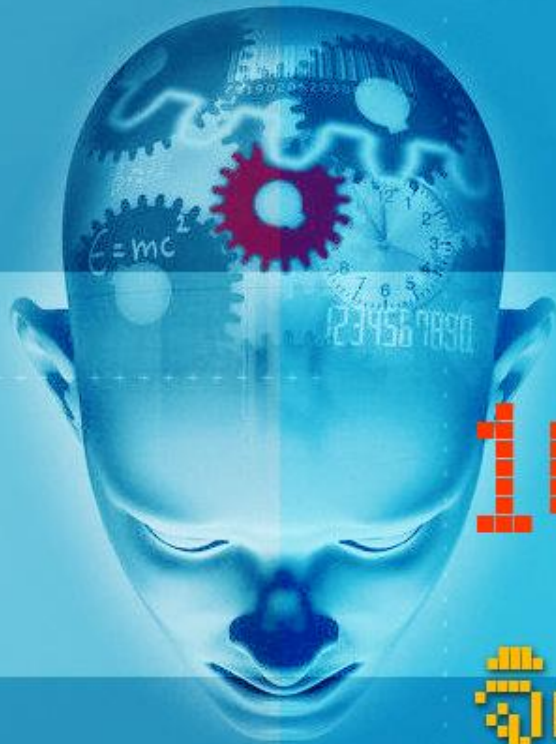

มหาวิทยาลัยสยาม
Siam University

100-105

จิตวิทยาในชีวิตประจำวัน

หมวดวิชาศึกษาทั่วไป >> <http://itschool.siam.edu>

Version : 1:2553

มหาวิทยาลัยสยาม
Siam University

พัฒนาการของมนุษย์

อาจารย์ผู้สอน : ดร. เดือนเพ็ญ ทองน่วม

มหาวิทยาลัยสยาม
Siam University

Week 6 - พัฒนาการของมนุษย์

ความหมายของพัฒนาการ

หมายถึง การเปลี่ยนแปลงด้านต่าง ๆ ของบุคคล เช่น ร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา อย่างมีขั้นตอน และเป็นแบบแผน มีทั้งการเปลี่ยนแปลงในเชิงคุณภาพ และเชิงปริมาณ

มหาวิทยาลัยสยาม
Siam University

Week 6 - พัฒนาการของมนุษย์

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพัฒนาการ

- ❖ การเจริญเติบโต (Growth)
- ❖ วุฒิภาวะ (Maturation)
- ❖ การเรียนรู้ (Learning)

Week 6 - พัฒนาการของมนุษย์

การเจริญเติบโต (Growth)

- ❖ เป็นการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างของร่างกาย
- ❖ มักเปลี่ยนในเชิงปริมาณ
- ❖ เป็นปัจจัยสำคัญอันดับแรกที่มีอิทธิพลต่อพัฒนาการ

Week 6 - พัฒนาการของมนุษย์

วุฒิภาวะ (Maturation)

- ❖ หมายถึง กระบวนการที่ทำให้วัยต่างๆ พัฒนาเต็มที่
- ❖ เป็นสภาวะที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ
- ❖ ทำให้บุคคลเกิดความพร้อมที่จะทำกิจกรรมได้เหมาะสมกับวัย

Week 6 - พัฒนาการของมนุษย์

การเรียนรู้ (Learning)

- ❖ เป็นการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมอย่างค่อนข้างถาวร
- ❖ เป็นผลมาจากประสบการณ์หรือการฝึกฝน
- ❖ ยิ่งมีการฝึกฝนมากก็จะยิ่งเกิดความเชี่ยวชาญมากขึ้น

มหาวิทยาลัยสยาม
Siam University

Week 6 - พัฒนาการของมนุษย์

ความผูกพัน (Attachment)

เป็นแนวโน้มที่เด็กจะแสวงหาความใกล้ชิดกับบุคคล
หนึ่งบุคคลใดโดยเฉพาะ และจะรู้สึกปลอดภัยหากได้
เห็นคน ๆ นั้นอยู่ด้วย

Week 6 - พัฒนาการของมนุษย์

ทฤษฎีพัฒนาการทางจิตสังคม ของ อีริกสัน

(Erikson's Psychosocial Development Theory)

1. **ขั้นเกิดความไว้วางใจหรือไม่ไว้วางใจ (0-2 ขวบ) (Trust vs. Mistrust)**
2. **ขั้นเกิดความเป็นตัวของตัวเองหรือสงสัยและอาย (2-3 ปี) (Autonomy vs. Doubt & Shame)**
3. **ขั้นเกิดความคิดริเริ่มหรือความรู้สึกละอาย (3-5 ปี) (Initiative vs. Guilt)**

Week 6 - พัฒนาการของมนุษย์

ทฤษฎีพัฒนาการทางจิตสังคม ของ อีริกสัน (ต่อ) (Erikson's Psychosocial Development Theory)

4. **ขั้นเกิดความขยันหรือความรู้สีกด้อย (6-12 ปี) (Industry vs. Inferiority)**
5. **ขั้นเกิดการสร้างอัตลักษณ์หรือสับสนในบทบาทของตน (12-18 ปี) (Ego Identity vs. Role Confusion)**
6. **ขั้นเกิดความรู้สึกสนิทสนมหรือความรู้สึกโดดเดี่ยว (20-40 ปี) (Intimacy vs. Isolation)**

Week 6 - พัฒนาการของมนุษย์

ทฤษฎีพัฒนาการทางจิตสังคม ของ อีริกสัน (ต่อ) (Erikson's Psychosocial Development Theory)

7. **ขั้นเกิดความรู้สึกที่รับผิดชอบหรือคิดถึงแต่ตนเอง (40-60 ปี)**
(Generativity vs. Self-Absorption)
8. **ขั้นเกิดความรู้สึกมั่นคงหรือท้อแท้สิ้นหวัง (60 ปีขึ้นไป)**
(Integrity vs. Despair)

Week 6 - พัฒนาการของมนุษย์

พัฒนาการของตัวอ่อนในครรภ์

- ❖ ovum (ราว 2 สัปดาห์แรก)
- ❖ embryo (ราว 6 สัปดาห์ต่อมา)
- ❖ fetus (ช่วง 7 เดือนต่อมา)

Week 6 - พัฒนาการของมนุษย์

พัฒนาการวัยต่าง ๆ

- ❖ วัยทารก (Infancy) แรกเกิด-2 ขวบ
- ❖ วัยเตาะแตะ (Toddlehood) 2-3 ขวบ
- ❖ วัยอนุบาล (Preschool Child) 3-6 ปี
- ❖ วัยเรียน (School Age Child) 6-12 ปี
- ❖ วัยรุ่น (Adolescence) 12-20 ปี
- ❖ วัยผู้ใหญ่ (Adulthood) 20 ปีขึ้นไป

Week 6 - พัฒนาการของมนุษย์

เอกสารอ้างอิง

- ❖ เต็มศักดิ์ คทวณิช. จิตวิทยาทั่วไป กรุงเทพฯ: บริษัท ซีเอ็ดดูเคชั่น จำกัด (มหาชน), 2550.
- ❖ โยธิน ศันสนยุทธ และคณะ. จิตวิทยา กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ, 2533.

Week 6 - คำถามท้ายบท

1. พัฒนาการของมนุษย์หมายถึงการเปลี่ยนแปลงในลักษณะใดบ้าง
2. ปัจจัยใดที่มีอิทธิพลต่อพัฒนาการของมนุษย์
3. วุฒิภาวะหมายถึงอะไร
4. จงอธิบายถึงลักษณะของพัฒนาการสำคัญของวัยรุ่น
5. ปракฏการณ์ที่เรียกว่าวิกฤตวัยทองมีลักษณะเป็นอย่างไร
6. การจะลดปัญหาความขัดแย้งที่เกิดจากช่องว่างระหว่างวัย (generation gap) ระหว่างพ่อแม่กับลูกวัยรุ่นควรมีหนทางปฏิบัติอย่างไร